

KORISNI MATERIJAL:

Mauro Cabral (2015): *The marks on our bodies*
<http://intersexday.org/en/mauro-cabral-marks-bodies/>

Parliamentary Assembly of the Council of Europe (2013): *Children's right to physical integrity*
<http://assembly.coe.int/asp/doc/xrefviewpdf.asp?FileID=20174&language=en>

United Nations General Assembly (2013): *Report of the Special Rapporteur on torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment*,
http://www.ohchr.org/documents/hrbodies/hrcouncil/regular-session/session22/a.hrc.22.53_english.pdf

Dan Christian Ghattas (2013):
Human Rights between the Sexes
<http://www.boell.de/en/2013/10/21/human-rights-between-sexes>

Swiss National Advisory Commission on Biomedical Ethics: *On the management of differences of sex development Opinion No. 20/2012. Ethical issues relating to "intersexuality"*
http://www.nek-cne.ch/fileadmin/nek-cne-dateien/themen/stellungnahmen/en/nek_intersexualitaet_en.pdf

FILMOVI I VIDEO KLIPPOVI:

XXY (Drama o interpolnom adolescentu, Argentina, Španija, Francuska, 2007)

Intersexion (dokumentarni film o različitim životnim pričama interpolnih osoba, Novi Zeland, 2012)

Octopusalarm (OT: Tintenfischalarm, prvi evropski dokumentarac interpolnoj osobi, Austria, 2006)

Orchids, My Intersex Adventure (autobiografski dokumentarac o interpolnom režiseru, Australija, 2010)

Hermaphrodites Speak! (dokumentarac o prvom interpolnom skloništu 1995, SAD, 1996)
https://www.youtube.com/watch?v=VMER3_nxIn0

KORISNI VEB SAJTOVI

www.oiiieurope.org
www.isna.org/
<https://oii.org.au/>
www.intervisibility.eu
www.intersexday.org
www.interfaceproject.org

KONTAKT

Organizacija za podršku i promociju interseks, trans i nebinarnih osoba

Mob: +381 60 613 06 69
E-mail: inter.xy.spectrum@gmail.com
Facebook: facebook.com/XY-Spectrum
Web: www.xyspectrum.org

DONATOR

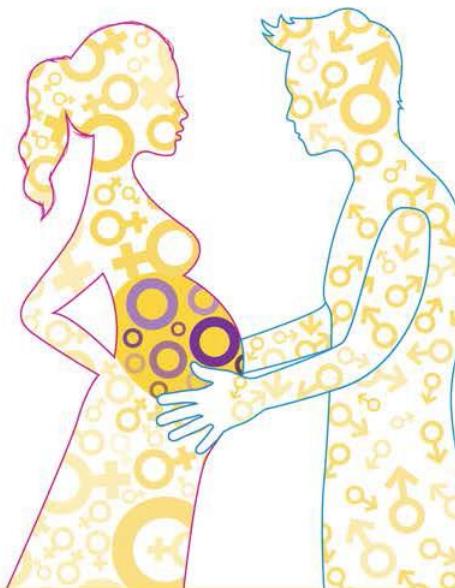

Kingdom of the Netherlands

DOBILI STE BEBU

UVOD U TERMINOLOGIJU

Interseks predstavlja kovanicu nastalu od dve reči: *inter* – između i *sex* – pol.

Interseks je termin koji obuhvata iskustva osoba čija se tela od rođenja ne mogu svrstati u tipično muška ili tipično ženska.

Interseks osobe mogu biti rođene sa polnim karakteristikama koje mogu biti:

- ~ muške i ženske istovremeno
- ~ ne sasvim ženske ili muške
- ~ nisu ni ženske ni muške

DRAGI RODITELJI

Saznanje da je vaše dete interseks može da predstavlja veliki šok i iznenadenje, bilo da ste saznali odmah po rođenju ili tokom razvoja deteta. Sigurno će vas preplaviti različite emocije i misli kao posledica tih vesti. U daljem tekstu možete pronaći nekoliko saveta koji vam mogu pomoći da bolje razumete interseks stanje i da se bolje pripremites da svom detetu pružite potrebnu podršku.

Niste krivi

Kada roditelji saznaju da je njihovo dete različito, prva pomisao je najčešće: "Šta sam pogrešno napravio/la?" ili "Da li sam mogao/la ovo nekako da sprečim?"

Imati interseks dete je nešto sasvim prirodno i nije rezultat nečega što ste vi uradili.

ČESTO POSTAVLJENA PITANJA

Kako ću sazнати да mi je dete interseks?

Možete sazнати odmah po rođenju ili kasnije tokom puberteta. Da bi se utvrdila određena interseks stanja neophodno je uraditi različite vrste medicinskih testova.

Lekari insistiraju da odmah odlučim, šta da radim?

Ako stanje deteta nije opasno po život, bolje je da ne donosite nikakve odluke dok se još uvek navikavate na novonastalu situaciju i dok ste idalje pod uticajem raznih emocija. Najsigurnije je sačekati dok dete bude spremno da samo doneše odluku. Ne treba ga požurivati, već pustiti da samo shvati svoj rodni identitet.

Ako se odlučimo da ne operišemo dete, da li će mu telo biti u potpunosti funkcionalno?

Mnoge interseks osobe koje nisu imale operativne zahvate imaju sasvim zdrava i funkcionalna tela. Funkcionalnost tela zavisi od interseks varijacije vašeg deteta.

Da li će moje dete biti onesposobljeno za život?

Interseks stanja nisu vid invaliditeta, već samo jedan vid raznolikosti tela.

Zar ne bi bilo najjednostavnije da se dete operiše dok je još uvek beba?

Ne. Medicinske intervencije često vode do novih intervencija, što može dovesti do dugogodišnje ili doživotne upotrebe medikamentata i/ili medicinskih zahvata. Iako vam to deluje kao najbolja opcija, važno je znati koje su dugoročne posledice takvog zahvata. Rizika može biti mnogo, a jedan od njih je neusaglašen rodni identitet sa rezultatima operativnog zahvata.

Da li da interpolnost svog deteta čuvamo kao tajnu?

To je vaš lični izbor, ali morate imati na umu kako će to sutra da utiče na život vašeg deteta. Ne smatravate to nekom tajnom koju morate da čuvate jer to dugoročno nije dobro ni za vas ni za vaše dete. Kao i sa bilo kojom drugom privatnom informacijom, razmislite kome verujete i kome bi bilo korisno da kažete (npr prijatelju/ici ili psihologu).

Šta da kažemo drugim ljudima?

Prvo treba da im kažete da ste dobili zdravu bebu i da ste oduševljeni. Ako vas pitaju za pol deteta, možete reći da podižete svoje dete bez definisanja roda. Zapamtite da ne morate da odgovarate na baš sva pitanja, pogotovo ako su ta pitanja za vas previše intimna.

Najvažnije je da brinete o sebi, zato što ćete tako adekvatno brinuti i o svom detetu kada mu to bude najpotrebnije.

Sve je u redu sa vašim detetom

Veliki broj interseks osoba nema nikakvih fizičkih problema, te nema potrebe za hirurškim intervencijama.

Ako vam doktor kaže da je potreban neki medicinski tretman, pitajte kakve su zdravstvene implikacije, kao i rizici, obavljanja i neobavljanja intervencije.

Ukoliko je moguće, zatražite i drugo mišljenje, i istražite sami ili kontaktirajte organizaciju koja se bavi interseks osobama i donesite odluku tek nakon što se dobro informišete.

U redu je da ste ljuti i zbumeni

Kada nam se saopšti neočekivana informacija koju ne razumemo u potpunosti, često nas preplavi talas različitih osećanja, koja uključuju strah, bes i uznećenost. Ne ignorirajte ova osećanja i ne pokušavajte da ih sakrijete ili potisnete.

Nadite osobe sa kojima možete da razgovarate i koje vam mogu pružiti potrebnu podršku, bilo da je u pitanju član/ica porodice, najbolji prijatelj/ica, grupa samopodrške ili psiholog.

Ne morate znati odgovore na sva pitanja

Vremenom ćete početi da se susrećete sa mnogo pitanja. Ovo vam može nametnuti osećaj da morate preko noći da postanete ekspert. U redu je ako ne znate sve odgovore odmah. Ne znači da ih nećete naći sami ili naučiti iz razgovora sa drugima.

Što se bolje i više informišete bićete spremniji da odgovarate na pitanja vašeg deteta.

Niste sami

Lako je zapasti u očaj i misliti da ste jedini na svetu kojima se ovo dešava i da niko drugi ne razume. Sve je veći broj organizacija koje se bave interseks osobama i koje vam mogu pružiti informacije, pristup grupama samopodrške (fizičke i online) i mogu vas povezati sa drugim roditeljima interseks dece. Razmena sa drugim roditeljima vam može pružiti razumevanje i solidarnost.